

Mladinska mafica

—mm Naklada rednih publikacij Mladinske matice. Po sklepu seje se tiska Roševa »Dija« v 26.000 izv., Klemenčičeve zgodovinske slike »Iz starih in novih časov« v 27.000 izv. in Seliskarjeva socialna povest »Janko in Metka« v 25.000 izv.

—mm Knjige Mladinske matice izidejo okrog 1. junija. Da ne bo nepotrebne zamude pri ekspediciji, prosimo cenj. poverjenike, da nakažejo zadnji obrok za knjige čimprej.

—mm Kdor hoče namesto brošuranih vezane knjige, doplača 10 dinarjev. Doplačilo za vezavo »Našega roda« znaša 12 dinarjev. Vezane knjige in vezan »Naš rod« stanejo skupaj 47 dinarjev.

—mm »Dedek Miha«, najlepša naša slikanica na velikem formatu v 4 barvnem tisku na kartonastem papirju izdeje prvi dni junija. Za naše naročnike bo stala samo 35 din. To je slikanica, za katero se bodo naši otroci kar trgli. Naročite jo čimprej!

—mm Na nekaterih šolah še ne vedo, da je izšel že četrti zvezek Cicibanove knjižnice, ki ga je uredil Fran Roš in ilustriral Maksim Sedej.

—mm Knjiga prizorčkov. Ker primanjkuje drobnih igrice in domodnih prizorčkov za vidovdanske in druge proslave, izda Mladinska matica še v tem mesecu drobno knjigo prizorčkov, ki sta jih spisal Ribičič in Černejeva. Vsi prizorčki so taki, da se lahko uprizorijo tudi v razredu brez kulisa in posebnih odskih rekvizitov. Taki torej, po katerih je vedno veliko povpraševanje.

Šolski radio

—r XXIX. Torek, 16. maja: Slike iz potovanja po Slavoniji in Vojvodini; razgovor in glasbeni vložki. Izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti, vodi g. Miroslav Lušek. II.—III.

Petek, 19. maja: Ribnica, njena delavnost in šegavost. Pripovedujejo učenci deške ljudske šole v Ribnici. Vodi g. Herman Kmet. II.—III.

Štánovska organizacija JUU

Iz sekcije

NAČELNA RAZSODBA.

O konkretnem primeru uporabe telesne kazni v šoli, je bila izrečena načelna razsodba, ki jo priobčujemo v informaciji članstva.

V imenu Njegovega Veličanstva kralja!

Okrožno sodišče v Celju, kot prizivno sodišče, je pod predsedstvom predsednika okrožnega sodišča dr. Vidoviča Frana v navzočnosti s. o. s. dr. Dolničarja Josipa in s. o. s. Božiča Jakoba kot sodnikov in s. pr. Burgerja Franja kot zapisničarja in ob sodelovanju državnega tožilca zoper sodbo sreskega sodišča v S. J. z dne 13. maja 1938., Kps 365/37-16, s katero je bil obdolženec po § 280. k. p. oproščen obtožbe prestopka zoper življenje in telo po § 181. l. k. z. v nejavni seji odločilo:

Priziv se kot neosnovan zavrne. Razlogi.

Uveljavlja se prizivni razlog prekršitve zakona v smislu § 392., št. 1. k. p., v zvezi s § 366., št. 6. in § 337., št. 1/a, in zbog odločbe sodišča o krivdi.

Uveljavljeni prizivni razlog ni podan.

V danem primeru je bil nedol. S. F. strahovan od obdolženca, ker je prejšnji dan zagl. solarici R. K. konec fizičnega v glavo in jo tudi ranil.

Zaradi tega je po mnenju prizivnega sodišča po pravici postopal obdolženec proti nedoletnemu, k čemer je bil tudi pooblaščen po § 26. k. z., ki določa, da je otroka, ki stori dejanje, za katero predpisuje kazenski zakon kazni, izročiti roditeljem ali varuhom ali šolskemu oblastvu, da ga oni kaznujejo, da skrbijo zanj in da ga nadzirajo. Če je obdolženec ob priliki strahovanja proti S. F. tako ravnal, da je nedoletni zadobil na zadnjem delu telesa lise, vendar obdolženec ni prekoračil pravice kaznovanja navzlic določbi § 67. zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929. Po mnenju sodišča je namreč jasno, da ne more biti pod telesno kaznijo mišljeno vsakršno vplivanje na otrokovo telo, ker bi se sicer prišlo do nedopustnega zaključka, ki bi se vzgojitelji neubogljivega otroka sploh ne smeli dotakniti ali sicer izvršiti nad njim primerno kazni. Zabrane bi bil tudi vsak morda celo nehoteni in le od fizične konstitucije vzgojitelja odvisni krepkejši prijem upornega otroka, kar bi ne omejevalo samo vzgojiteljeve avtoritete, ampak obzrešpevala namene vzgoje same. Grdo ravnanje pa tudi ne more biti vsako dejanje usmerjeno proti telesni integriteti vsakršno učinkovanje na telo, ki ima za posledico trenutno neugodje, bolečino ali vidne spremembe na površini telesa, ampak le tako dejanje, ki je poleg tega, da je zaznato, ni povsem neznatne narave. O taki stvari pa v danem primeru ni sledu, kakor tudi ni izslediti naklepne prekoračenja dopustnih vzgojnih sred-

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 14. maja, predaval g. Vladimir Kuret: Pravična pletev trte.

Učiteljska tiskarna

—t Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani priporoča naslednje zbirke knjig:

1. Zbirka za din 50—: Kunc: Veterinarska higiena in živinoreja. Oblak: Naša praščjereja. Teržan: Kmetovalčev svetovalec. Wenko: Kmetijsko kokašarstvo. Wenko: Več dobre krme. Wenko: Sto pojasnil o umnem travništvu. Wester: Življenje čebel.

2. Zbirka za din 50—: Čermelj: Ljudska astronomija. Sadar: Lan in konoplja. Spiller: Planšarstvo.

3. Zbirka za din 20—: Brežnik: Klic Gorjancev. Jeran: Zastava v vetru. Winkler: Cesta čez Resje. Zupanc: Stari Hrk. Tovornik: Stara pravda. Wester: Življenje čebel.

4. Zbirka za din 3—: Žirovnik: Narodne pesmi za mladino, 3 zvezki.

5. Zbirka za din 1—: Marolt: Narodne himne in domodone pesmi.

6. Zbirka za din 25—: Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Dimnik: Kralj Aleksander I. Flere: Babica pripoveduje. Korban: Vitomilova železnica. Kosem: Ej, prijateljki! Šilih: Nekoč je bilo jezero. Riha-Pribil: Povest o svatbi kralja Jana.

7. Zbirka za din 30—: Zupan: Belokranjske pripovedke. Vaštetova: Mejaši. Milkovič: Pravljice iz gozda. Meško: Našim malim. Krasnohorska: Pripovedka o vetru. Karafiat-Bradač: Kresničice.

8. Zbirka za din 40—: Milkovič: Pravljice iz gozda. Korban: Iz mojih temnih dni. Lah: Češke pravljice. Flere: Slike iz živalstva. Ewald-Holeček: Mati narava pripoveduje. Erjavec: Kitajske narodne pripovedke. Anatol: le Braz: Islandska velika noč. Flere: Pripovedne slovenske narodne pesmi.

9. Zbirka za din 50—: Suchy: Staroindijske basni. Rapč: Tisoč in ena noč. Brinar: Pohorske bajke. De Amicis: Sreč.

10. Zbirka za din 100—: Erjavec-Flere: Zbrani spisi: Fran Erjavec, Franc Levstik, Matija Valjavec, Josip Stritar, Simon Jenko, Anton Martin Slomšek, Janko Kersnik. Slovenske pesnice in pisateljice.

stev, le taka prekoračitev je kazniva in je podana le takrat, če je storilec zavestno hotel s strahovanjem grdo ravnati, ne pa vzgajati, če pri njem ni več odločala namera vzgajati, temveč namera poškodovati.

Dejanski čin prestopka iz § 294. k. z. torej ni podan niti iz § 181. l. k. z., ker za ustanovitev takega dejanskega stanu ni najmanjšega predloga, sicer pa sodišče v kolikor gre za pravno oceno dejanja, ni vezano na tožilčev predlog.

Okrožno sodišče v Celju, odd. V., dne 24. septembra 1938.

Dr. Vidovič s. r.

Iz društev

Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SKOFJA LOKA sporoča vsemu članstvu, da je zborovanje, predvideno za 13. maja, preloženo za teden dni. Vršilo se bo z istim dnevnim redom in prav tako v Skofji Loki dne 20. maja.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v soboto, dne 20. maja 1939., v ljudski šoli v Kočevju po sledečem dnevnem redu: 1. Predavanje o pouku elektrike v sodobni šoli. (Vilim Kunst.) 2. Situacijsko poročilo v zvezi z dopisi. 3. Volitve delegatov za obe skupščini. 4. Predlogi za banovinsko skupščino. 5. Slučajnosti. — Polnoštevne udeležbe prosi odbor.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LOGATEC bo imelo svoje redno zborovanje v soboto, dne 20. maja 1939., v ljudski šoli na Raketu ob pol 9. uri dopoldne. — Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Predavanje g. prof. V. Čopiča: »Delo v šoli po sodobnih pedagoških načelih«. 3. Volitve delegatov za državno in banovinsko skupščino. 4. Predlogi in slučajnosti. — Zborovanje bo predvidoma zadnje v tem šolskem letu, zato pričakujemo polnoštevne udeležbe.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR — DESNI BREG bo zborovalo dne 20. maja 1939. ob pol 10. uri v Narodnem domu v Mariboru z naslednjim dnevnim redom: 1. Računstvo v začetnem računskem pouku. (Predava rav. Fink.) 2. »Učiteljski dom v Mariboru.« (Predava tovariš Lovše.) 3. Situacijsko poročilo in dopisi. — Ob pol 9. uri sestanek elementarcev. Poroča tovariš Kontler o učnem načrtu za prvi razred.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITVIJ javlja, da glasom sporočil z višenske strani odpade zborovanje, določeno za dan 20. maja 1939. v Višnji gori. Zato bomo isti dan (20. maja 1939.) zborovali v Zagorju ob Savi v Sokolskem domu. Začetek takoj po prihodu jutranjega vlaka (ob 9. uri). Dnevni red: 1. Društvena poročila in štánovske zadeve. 2. O zgodovini Zagorja (tov. Adamič). 3. Kako naj uporabljamo sioptikon v ljudski šoli (z demonstracijami — tov. Kopriva in tov. Klun). 4. Ekskurzije. Dopoldne si bomo ogledali rudniško separacijo; na željo pa popoldne še rudarski okoliš v Kotredu. K številni udeležbi pri vrlih Zagorjanih vabi odbor.

dali rudniško separacijo; na željo pa popoldne še rudarski okoliš v Kotredu. K številni udeležbi pri vrlih Zagorjanih vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJEBISTRICO ima svoje redno zborovanje v soboto, 20. maja t. l., ob pol 11. uri v Laporju v šoli z običajnim dnevnim redom. Pridite vsi! — Poravnajte članarino!

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOV. GOR. zboruje v torek, dne 16. maja 1939., ob 9. uri pri Sv. Jurju v Slovgoricah s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo in dopisi. 2. Poročila društvenih funkcionarjev. 3. Šolski obisk na tukajšnjih šolah. 4. Tov. J. Kontler: Učni načrt za I. razred. 5. Tov. Lovše: Učiteljski dom v Mariboru. 6. Predlogi in slučajnosti. — Odhod omnišusa iz Sv. Lenarta točno ob 8,30 uri izpred Lovskega roga. Cena za prevoz in skupni obed minimalna. K polnoštevni udeležbi vabi odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR — DESNI BREG je zborovalo 22. aprila 1939. v Mariboru. Navzočih 93 članov, t. j. 83 %. — Tov. Drekonja Ciril je predaval o »Bistvu in načinu sodobne šole«. Svoje predavanje je naslonil na zgodovinski razvoj družbe in šole v njej. Drastično je naznačil, kako so se v vsaki dobi izražale družbene prilike v šoli sami v odnosih med učiteljem in učencem, v smotru samem in v načinu dela. Jasno in konkretno je naznačil osnove, t. j. bistvo sodobnega reformnega stremjenja, ki je izzvenčevalo zopet in zopet —: Za človeka gre! Njegova primerjava stare in sodobne šole v naslednjih točkah: položaj šole v življenju, smoter in delo, je v marsičem razčistilo razumevanje in gledanje na sodobna šolska strujanja. Ob zaključku se je dotaknil še nekaterih važnih vprašanj; hlastanje po učnih načrtih, napredovanje učencev, nacionalna vzgoja in testiranje. Referat tov. Drekonje je bil, kakor je tudi med vrstami sam povedal, izpoved učitelja praktika o svojem gledanju na vprašanja vzgojstva in šole. V koreferatu je tov. Vranc iznesel, da je referat tov. Drekonje važna dopolnitev triletnega društvenega dela. Ustavil se je nekoliko časa pri vprašanjih sinteze šolskega dela, pri znanju v sodobni šoli, pri ponavljalcih in dr. Zaključil je: Amerika vseh Amerik bo v našem šolskem delu odkrita takrat, ko deca ne bo več prenatrpana z učno snovjo in ko učitelj ne bo le životaril. Ob zaključku je bila sprejeta naslednja resolucija:

Članstvo JUU — Sreskega društva za Maribor — desni breg predlaga na svojem zborovanju dne 22. aprila 1939., da se z ozirom na izredne prilike sedanjosti strne ves narod v obrambi svoje bitnosti in neodvisnosti. Pričakujemo, da v teh časih vsa naša notranja trenja prenehajo ter se vsi postavimo kakor en moč v službo neomajne zvestobe do domovine. Zlasti danes je to nujno potrebno, ko naše ljudstvo omahuje. Složen in vzajemni nastop učiteljstva bo prav tako blagodejno vplival na skupno našo misel, kakor je bil pozdravljen sporazum na enoten nastop slovenske akademске omladine. V težkih dneh apeliramo na vse merodajne činitelje, da delajo z vsemi močmi na tem, da se neotranje okrepimo v prid naše skupne domovine.

Diskusije po predavanju so se udeležili tovariši Kontler, Lazar, Senica, Petrun in Ledinek. Iznešena so bila razna mnenja radi napredovanja učencev, testiranja, znanja in človečanstva, odnosov učitelja do učenca, in učenca do učne snovi, itd. Z aplavzom je bila sprejeta vest sreskega šolskega nadzornika g. Senice, da je tov. Vranc imenovan v komisijo za predelavo učnih načrtov v Beogradu.

Tov. Kontler poroča, da izdeluje skupina učiteljev podrobne učne načrte, ki jih bo izdal Učiteljski dom v Mariboru. V delu je podrobni učni načrt za I. razred. Avtor želi, da bi mu elementarci povedali želje in potrebe: kaj pričakujejo od podrobnega učnega načrta. Sklican po poseben sestanek elementarcev, kjer bo tov. Kontler podal svoj načrt in slišal mnenja ostalih učiteljev I. razreda.

Pa zaključni besedi tov. Drekonje je izzvenel pedagoški del zborovanja v konstataciji: Nacionalna vzgoja je edina hrbtnica, ki ostane; toda kje so rezultati? Javnost in merodajni činitelji se niso dovolj brigali za socialno-ekonomsko vprašanje našega obmejnega življa, da bi naša mladina mogla res vzrast v nacionalno zavednega, samostojnega in samozavestnega človeka.

Radi poznega časa so se še obravnavali nekateri važnejši dopisi. Prihodnje zborovanje bo v maju v Mariboru, junjsko bo pa kot izletniško zborovanje v Rušah.

Tajnik: Predsednik: Ledinek Miloš s. r. Petrovič Šimon s. r.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — MESTO je zborovalo v soboto, dne 6. t. m., v telovadnici II. deške ljudske šole na Čojzovi cesti. Udeležba povoljna.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik tov. Vek. Mlekuž.

V otvoritvenem govoru je pozdravil navzoče, imenoma sreskega šolskega nadzornika tov. Fr. Ločnikarja in predavatelja dr. Vl. Schmidta. Nato je omenil vzrok, zakaj je odpadlo predavanje dr. Verčona o svetovno političnem položaju in delu učiteljstva, katerega namen je bil razpršiti težko atmosfero svetovno političnega ozračja, ki je povzročilo med našim narodom nekoliko negotovosti, malodušja in pesimizma, razširjevalcem tujih, škodljivih idej in tujih miselnosti pa ustvarila pravi Eldorado za njihovo zastrupljanje, raznarodovalno in osvojevalno delo. Naj-

novejši dogodki so jasno dokazali, kako potrebno je, da učiteljstvo pregleda svoje sedanje šolsko in izvenšolsko delo, popravi eventualne pomanjkljivosti, da vzgoji samozavestne, tujim vplivom odporne, pogumne in iniciativne državljane. Vse to in še marsikaj koristnega bi se bilo uredilo v razpravi, ki bi sledila omenjenemu predavanju.

Sledilo je predavanje »O poklicni svetovalnici«, ki ga je podal prof. dr. Vl. Schmidt. Predvsem je predavatelj omenil zgodovinski razvoj, pomen in poslovanje poklicne svetovalnice, ki skuša v skladu z možnostmi in značajem otrok ugotoviti diagnozo intelekta in diagnozo značaja. Pri diagnozi intelekta se poklicna svetovalnica lahko koristi s primernim upoštevanjem šolskega izpričevala, iz katerega pa se ne da točno ugotoviti, do kolike mere je na tako ali drugačno izpričevalo vplivala zmožnost ali pa marljivost. Tega izpričevalo ne pove. Povedati pa bi mogel učitelj, če bi učenca sistematično opazoval, se z njim psihološko ukvarjal in ga na podlagi vprašalnih pol karakteriziral. Ko bi potem mlad človek prišel v poklicno svetovalnico, ne bi bil tej nepopisan list. S pomočjo predloženih vprašalnih pol bi jo opazovalec informiral o njegovem šolskem uspehu, v katerih predmetih se posebno odlikuje, ali je uspeh v skladu z njegovimi možnostmi, kakšen spomin ima, kako se koncentrira, kakšna je njegova inteligentnost, kakšen značaj in kakšne predstave ima o delu v posameznih poklicih. S tem v zvezi je predavatelj poudarjal, kako dragoceno delo šole in doma bi bilo, ako bi učenci vedeli pred odhodom iz šole in pred prihodom v posvetovalnico kakšne poklice imajo in kaj se v njih dela. Poklicna svetovalnica bi imela z razlagami preveč posla, mladi človek pa bi se tudi po razlagi ne mogel kar na hitro odločiti in razsoditi, kaj bi bilo zanj primerno in koristno. Ker je ta ustanova močno navezana na predhodno delo in pomoč šole, je predavatelj zaključil svoje predavanje s pristavkom, da bi že precej storili za čim pravilnejšo uvrstitev mladine v poklicno življenje, če bi se posrečilo organizirati v smislu njegovih izvajanj sodelovanje doma, šole in poklicne svetovalnice. Predavanje je bilo sprejeto z odobravanjem in zahvalo.

Sledilo je situacijsko poročilo in poročilo o delu učiteljskega pokreta v Ljubljani. Pri zadnji točki dnevnega reda je tov. nadzornik povabil učiteljstvo na obisk akademije »Otrok za otroka«.

Po zaključku zborovanja so si navzoči ogledali razstavo ročnih del učenk pomožne šole v korist dojenčkom v narodno mešanih in ogroženih krajih. Izdelki so namenjeni šolam na kočevskem ozemlju.

Tajnik: Predsednik: Mihelič Josip s. r. Mlekuž Vekoslav s. r.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH je zborovalo dne 6. maja v Zetalah ob udeležbi 46 članov. V uvodnih besedah se je predsednik tov. Verk spominjal prerano umrlega bivšega našega člana in podpredsednika tov. Burdiana, pozdravil dve novi članici ter podal poročilo o vseh aktualnih vprašanjih šolstva, organizacije in stanu. Obravnavali so se dopisi in sklenilo, da se društvo udeležijo jubilejnega in manifestacijskega zborovanja v Ptuj. Posle poverjenice MM prevzame tov. Ahtikova. Sreski šolski nadzornik g. Šprajc je v svojem referatu o spoznavanju človeka obravnaval one zunanje znake, ki so že od nekdaj služili za osnovo, da se po njih sklepa na duševnost in duševno življenje posameznika. Osobito obširno se je zamudil pri izsledkih grafologije ter našel pri poslušalcih veliko zanimanja, saj se ravno učitelji mnogo bavijo s pisavami ter je za nje grafologija tem interesnejša. Za delegate oz. namestnike so bili izvoljeni za banovinsko skupščino tov. Perinova in Krašnja, za državno pa tov. Knapič in Verkova.

Popoldne se je zborovanje nadaljevalo v Podlehniku na vzornem veleposlovju, kjer je učiteljstvo dolgo križarilo po ogromnih vinogradih, obsegajočih okoli 80 oralov najskrbnejše sortiranja nasada. Vse faze v razvoju in propadanju vinske trte sta tolačila upravnik nasada in sreski kmetijski referent gospod Bračko iz Šmarja. Nekoliko plašno smo gledali, ko smo videli v skrajno strmih legah ženske, ki so vihtele težke železne kije in razbijale cele plazove laporja. A razvedel je iz teh vinogradov očarljiv. Pregledali smo še kletarstvo in že nas je povabila miza z okusnimi prigrizki. V časih pa so se zaiskrili kraljevina, riling, burgundec, silvanec... Gospod referent Bračko je ob zaključku ciklusa svojih gospodarskih predavanj prosil učiteljstvo za sodelovanje in pomoč kmetu, da bodo nekoč tudi v njegovih kletih tipizirana vina. Skoro sedem ur smo bili ta dan skupaj in še je prišel konec prehitro.

Tajnik: Predsednik: Rataj Oskar s. r. Verk Miloš s. r.



FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj Stritarjeva ulica 6,
pri franciškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.



JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prilica — Svetilnikalnica